

ÖRYGGISBLAÐ

VÍTISSÓÐI 30%

Öryggisblaðið er í samræmi við ákvæði Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2015/830 af 28. MAÍ 2015 um breytingu á reglugerð (EB) nr 1907/2006 Evrópuþingsins og ráðsins um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir á efnum (REACH)

1. LIÐUR: Auðkenning efnisins eða blöndunnar og félagsins eða fyrirtækisins

Útgáfudagsetning	24.02.2014
Dagsetning endurskoðunar	29.09.2022

1.1. Vörukenni

Heiti vöru	VÍTISSÓÐI 30%
Vörunúmer	1484016, 1484018, 1484019

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá

Notkun efnis / blöndu	Hreinsiefni
Notkun sem mælst er gegn	Notið eingöngu í samræmi við notkunarleiðbeiningar.
Íðefnið er hæft til notkunar fyrir almenning	Nei
Íðefnið er aðeins notað af almenningi	Nei

1.3. Upplýsingar um birgi öryggisblaðsins

Heiti fyrirtækis	Tandur h.f.
Heimilisfang skrifstofu	Hestháls 12
Póstnúmer	110
Staðarheiti	Reykjavík
Land	Ísland
Sími	00354 510 1200
Tölvupóstur	tandur@tandur.is
Vefsíða	www.tandur.is

1.4. Neyðarsímanúmer

Neyðarsími	Sími: 543-2222 Lýsing: EITRUNARMÍÐSTÖÐ
	Sími: 112 Lýsing: NEYÐARNÚMER

2. LIÐUR: Hættugreining

2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar

Flokkun samkvæmt Reglugerð (EB) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]	Skin Corr. 1A; H314
	Met. Corr. 1; H290

2.2 Merkingaratriði

Hættutákn (CLP)

Samsetning á merkimiða	Natríumhýdroxíð = 15 - 30 % wt/wt
Merkiorð	Hætta
Hættusetningar	H314 Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða. H290 Getur verið ætandi fyrir málma.
Varnaðarsetningar	P280 Notið hlífðarhanska / hlífðarfatnað / augnhlíf / andlitshlíf. P301+P330+P331 EFTIR INNTÖKU: Skolið munninn. EKKI framkalla uppköst. P303+P361+P353 BERIST EFNID Á HÚÐ (eða í hár): Farið strax úr fötum sem óhreinkast af efninu. Skolið húðina með vatni / Farið í sturtu. P305+P351+P338 BERIST EFNID Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægjið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram. P309+P311 EF um váhrif er að ræða eða ef lasleika verður vart: Hringið í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni.

2.3. Aðrar hættur

PBT / vPvB	Þessi vara inniheldur engin PBT eða vPvB efni.
------------	--

3. LIÐUR: Samsetning innihaldsefna / upplýsingar um innihaldsefni

3.2. Blöndur

Heiti innihaldsefnis	Auðkenni	Flokkun	Innihald	Athugasemdir
Natríumhýdroxíð	CAS-nr.: 1310-73-2 EB-nr.: 215-185-5 Nr. atburðaskráar: 011-002-00-6	Skin Corr 1A; H314 Met. Corr. 1; H290	= 15 - 30 % wt/wt	

4. LIÐUR: Ráðstafanir í skyndihjálpi

4.1 Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

Almennt	SÝNIÐ LÆKNI Á VAKT ÞETTA ÖRYGGISBLAÐ
Innöndun	Ef viðkomandi á erfitt með öndun skal flytja hann í ferskt loft og láta hann hvílast í stellingu sem léttir öndun. Leitið umsvífalaust lækni.
Snerting við húð	Skolið húðina vandlega með vatni. Farið úr fötum, sem óhreinkast af efninu, og þvoið fyrir næstu notkun. Leitið lækni.

Snerting við augu	Lyftið augnlokunum og skolið tafarlaust með nógu af vatni. Fjarlægið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram. Leitið umsvifalaust lækni Haldið áfram skolun á leiðinni á slysavarðstofu.
Inntaka	Skolið munninn vandlega. Drekið nokkur glös af vatni eða mjólk. Hringið umsvifalaust í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni.
Ráðlagðar hlífðarbúnaður fyrir þá sem veita skyndihjálp	Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlíf/andlitshlíf.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafir

Upplýsingar fyrir heilbrigðisstarfsfólk	ÆTANDI EFNI: Inniheldur VÍTISSÓDA EF Í AUGU: Munið að fjarlægja linsur ef þær eru til staðar. Spyrið sjúkling. Haldið áfram að skola/meðhöndla augu. Náði í augnlækni í öllum tilvikum.
Bráð einkenni og áhrif	Veldur alvarlegum bruna á húð og augum. Sjá nánar lið 11.1 undir "Möguleg bráð áhrif".

4.3 Upplýsingar um tafarlaus lækniþörf og sérstaka meðferð sem þörf er á

5. LIÐUR: Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða

5.1 Slökkvibúnaður

Viðeigandi slökkvimiðill	Slökkvið með froðu, koltvísýringi, dufti eða vatnsúða.
--------------------------	--

5.2 Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

5.3 Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Hlífðarbúnaður	Notið öndunarhlíf Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlíf/andlitshlíf.
Aðferðir við slökkvistörf	Beitið eðlilegum varúðarráðstöfunum við slökkvistörf og verið í hæfilegri fjarlægð frá eldinum

6. LIÐUR: Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysi

6.1 Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Varúðarráðstafanir einstaklings	Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlíf/andlitshlíf. Hringið í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni ef lasleika verður vart.
Hættuleg efni sem myndast við bruna	Skiptir ekki máli.
Fyrir þá sem svara neyðarþjónustu	Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlíf/andlitshlíf. Hringið í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni ef lasleika verður vart.

6.2 Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Umhverfisráðstafanir	Forðist losun út í umhverfið. Safnið upp því sem hellist niður.
----------------------	---

6.3 Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunnar

Hreinsunaraðferðir	Safnið upp því sem hellist niður.
Afmörkun	Geymist í lokaðu íláti

6.4 Tilvísun í aðra liði

Aðrar leiðbeiningar	See 8.2
---------------------	---------

7. LIÐUR: Meðhöndlun og geymsla

7.1 Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Meðhöndlun	Útbúnaður til skyndihjálp, hér innifalið augnskolunarflaska, á að vera tilgengilegt á vinnustaðnum.
------------	---

Öryggisráðstafanir

Ráðstafanir til að vernda umhverfið	Látið efnið ekki komast óblandað eða óhlutleyst í frárennsli eða niðurföll. Safnið því upp sem hellist niður ef mögulegt er.
Ráðleggingar um almenna starfshollustuhætti	Geymið vinnufatnað og persónulegan fatnað aðskilinn.

7.2 Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika

Geymsla	Geymsla fyrir ætandi efni. Geymist í upprunalegu íláti. Geymsla á efnum sem hvarfast við sýru. Umbúðir skulu vera vel luktar. Má ekki geyma hjá matvælum og öðrum neysluvörum eða fóðri.
---------	--

Öruggar geymsluaðstæður

Tæknilegar aðferðir og geymsluskilyrði	Basar.
Ábendingar um samsetningu	Basar.
Geymsluhitastig	Gildi: ~ 20 °C

7.3 Sértek, endanleg notkun

Tilgreind notkun	Sjá 1.2
------------------	---------

8. LIÐUR: Váhrifavarnir / persónuhlífar

8.1. Eftirlitsbreytur

Heiti innihaldsefnis	Auðkenni	Mengunarmörk	Ár
Natríumhýdroxíð	CAS-nr.: 1310-73-2	Takmark skammtímagildi Gildi: 2 mg/m ³	Ár: 2011

DNEL / PNEC

Innihaldsefni	Natríumhýdroxíð
DNEL	Hópur: Starfsmaður Váhrifaleið: Stutt hugtak (bráð) - Húð - Staðbundin áhrif Gildi: 2% Hópur: Neytandi Váhrifaleið: Stutt hugtak (bráð) - Húð - Staðbundin áhrif Gildi: 2%

Hópur: Neytandi**Váhrifaleið:** Langtíma (endurtekið) - Innöndun - Staðbundin áhrif**Gildi:** 1 mg/m³**Hópur:** Starfsmaður**Váhrifaleið:** Langtíma (endurtekið) - Innöndun - Staðbundin áhrif**Gildi:** 1 mg/m³

8.2 Váhrifavarnir

Váhrifavarnir

Hlíðarbúnað skal velja samkvæmt gildandi CEN-stöðlum og í samvinnu við birgi hlífðarbúnaðar.

Öryggismerki

Varúðarráðstafanir til að hindra váhrif

Ráðstafanir í leiðbeiningum til að hindra váhrif

Tryggja skal aðgengi starfsmanna að öryggisupplýsingum um efnið. Hafið varúðarleiðbeiningar sýnilegar.

Skipulagsráðstafanir til að hindra váhrif

Varist beina snertingu við efnið. Þjálfað starfsfólk.

Tæknilegar aðferðir til að hindra váhrif

Forðist beina snertingu við efnið. Notið hlífðargleraugu/andlitshlíf og hlífðarfatnað.

Augn- / andlitshlífar

Augnhlífar

Notið samþykkt öryggisglæraugu eða andlitshlíf. Öryggisglæraugu skulu vera með hliðarhlífum.

Viðeigandi augnhlífar

Öryggisglæraugu skulu vera með hliðarhlífum.

Tilvísunar í viðeigandi staðal

EN 166

Handhlífar

Handhlífar

Notið hlífðarhanska.

Húð- / handhlífar, skammtíma snerting

Bútýlgúmmí:
Gegndræpi: ≥ 480 mín
Þykkt: $\geq 0,7$ mm
Nítril gúmmí:
Gegndræpi: ≥ 30 mín
Þykkt: $\geq 0,4$ mm

Viðeigandi hanskategund

Bútýlgúmmí.
Nítrilhanskar
Klóróprengúmmí.
Pólývínýlklóríði (PVC).
Gúmmí (náttúrulegu, latex).

Þykkt efnis í hanska

Gildi: $\geq 0,4$ mm

Tilvísunar í viðeigandi staðal

EN 374

Húðvernd

Húðvernd (annars staðar en á höndum)	Klæðist viðeigandi hlífðarfatnaði sem vörn gegn skvettum eða mengun.
--------------------------------------	--

Öndunarvernd

Öndunarvernd	Öndunarbúnaður er ekki þörf við venjulegar aðstæður. Við ónóga loftræstingu eða vegna hættu á innöndun gufa er hægt að nota viðeigandi öndunargrímu með síu (af A2/P2 gerð).
Verk þar sem nota þarf öndunargrímu	Ekki ákvarðað.

Viðeigandi váhrifavarnir umhverfis

Váhrifavarnir vegna umhverfis	Látið efnið ekki komast óblandað eða óhlutleyst í frárennsli eða niðurföll.
-------------------------------	---

Viðeigandi váhrifavarnir umhverfis

Váhrifavarnir og hlífðarbúnaður, viðbótar upplýsingar	Eingöngu ætlað til notkunar í lokuðum kerfum (CIP).
---	---

9. LIÐUR: Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar**9.1 Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika**

Efnislegt ástand	Litlaus vökvi
Litur	Litlaust
Lykt	Engin einkennandi lykt.
pH	Gildi: > 12,5
Frostmark	Gildi: < 0 °C Athugasemdir: Ekki ákvarðað
Rúmþyngd	Gildi: = 1,33 g/ml Hitastig: ~ 20 °C
Leysni í vatni	Leysist í öllum hlutföllum í vatni.

9.2 Aðrar upplýsingar**Líkamleg hætta**

Málmtæring	Tærir ál og aðra léttmálma.
------------	-----------------------------

10. LIÐUR: Stöðugleiki og hvarfgirni**10.1 Hvarfgirni**

Hvarfgirni	Hættur sem gætu skapast af hvarfgirni efnaþöndunnar stafa einkum af vítissóðainnihaldi hennar. Vítissódi er mjög hvarfgjarn í eðli sínu. Hann verkar ætandi á lifandi vef. Hann tærir léttmálma eins og ál og við það losnar vetnisgas. Vítissódi getur skemmt vissar gerðir yfirborðsflata sbr. vissar gerðir gólfefna. Það dregur mjög úr skaðlegri hvarfgirni við vatnspynningu efnaþöndunnar.
------------	---

Við ráðlagðar geymsluaðstæður og meðhöndlun þá á engin hættu að stafa af hvarfgirni efnablöndunnar.

10.2 Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki Ef efnið er geymt og notað í samræmi við ráðleggingar eru engin vandamál varðandi stöðugleika þessa.

10.3 Möguleiki á hættulegu efnahvarfi

Möguleiki á hættulegum verkunum Engin þekkt hættuleg efnahvörf ef efnið er meðhöndlað og geymt í samræmi við leiðbeiningar.

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Aðstæður sem skal forðast Getur hvarfast við létt málmblendi og losað vetnisgas. Lausnin er afar basísk og hvarfast við sterkar sýrur við hitamyndun.

10.5 Ósamrýmanleg efni

Efni sem skal varast Hvarfast við síru. Tærir kopar, sink, ál og blendi af þeim.

10.6 Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg niðurbrotsefni Engin hættuleg niðurbrotsefni.

11. LIÐUR: Eiturefnafræðilegar upplýsingar

11.1. Upplýsingar um hættuflokka eins og þeir eru skilgreindir í reglugerð (EB) nr. 1272/2008

Innihaldsefni	Natríumhýdroxíð
Bráð eiturrhif	Gerð eiturrhifa: Bráð þörf Prófuð áhrif: LD50 Váhrifaleið: Inntaka Gildi: = 1350 mg/kg Tegundir tilraunadýra: Rotta Prófunartilvísun: Aðferð ekki uppgefin Gerð eiturrhifa: Bráð þörf Prófuð áhrif: LD50 Váhrifaleið: Um húð Gildi: = 1350 mg/kg Tegundir tilraunadýra: Kanína Prófunartilvísun: Aðferð ekki uppgefin Gerð eiturrhifa: Bráð þörf Prófuð áhrif: LC50 Váhrifaleið: Innöndun. Gildi: = 4800 mg/l Tegundir tilraunadýra: Mús Prófunartilvísun: Aðferð ekki uppgefin

Aðrar upplýsingar varðandi heilbrigðishættur

Almennt	Þetta efni er ætandi.
Innöndun	Afar ætandi. Alvarlegur skaði á slímhúð í nefi, hálsi og lungum.
Snerting við húð	Alvorlig ætsningsfare.
Snerting við augu	Afar ætandi. Hætta á alvarlegum augnskaða. Tafarlaus skyndihjálþ er nauðsynleg.
Inntaka	Ætandi. Jafnvel lítið magn getur valdið alvarlegum skaða.

11.2 aðrar upplýsingar

Athugasemdir	sjá 4.1
--------------	---------

12. LIÐUR: Vistfræðilegar upplýsingar

12.1. Eiturhrif

Innihaldsefni	Natríumhýdroxíð
Eitrað lífi í vatni, fiskur	Gildi: = 196 mg/l Tímabil prófanna: 96 klst Tegundir: Mismunandi teg.
Innihaldsefni	Natríumhýdroxíð
Eitrað lífi í vatni, þörungar	Gildi: = 22 mg/l Tímabil prófanna: 0,25 klst Tegundir: Photobacterium phsophoreum Aðferð: Aðferð ekki uppgefin
Innihaldsefni	Natríumhýdroxíð
Eitrað lífi í vatni, krabbadýr	Gildi: = 40,4 mg/l Tímabil prófanna: 48 klst

12.2 Þrávirkni og niðurbrotanleiki

Þrávirkni og niðurbrotanleiki, athugasemdir	Inniheldur natríumhýdroxíð sem er ólífrænt salt. Lífniðurbrotanleiki á því ekki við um vöruna.
---	--

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnunarhætta í lífverum	Engin gögn eru skráð.
-----------------------------	-----------------------

12.4 Hreyfanleiki í jarðvegi

Hreyfanleiki	Efnið flokkast ekki sem hættulegt umhverfinu. Þó ber að hafa í huga að það er háalkalískt (hátt pH gildi, >12,5) og getur sem slíkt haft skaðleg staðbundin áhrif sem svo þverra með þynningu efnisins.
--------------	---

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eiginleikum

PBT matsniðurstöður	Þessi vara inniheldur engin PBT eða vPvB efni.
---------------------	--

12.6 Innkirtlatruflandi eiginleikar

12.7. Önnur skaðleg áhrif

13. LIÐUR: Förgun

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Tilgreina viðeigandi aðferðir við förgun	Forðist losun út í umhverfið. Fargið úrgangi og leifum í samræmi við kröfur á hverjum stað.
Viðkomandi reglugerð um úrgang	Reglugerð 737/2003
Umbúðir um hættulegan úrgang	Forðist losun út í umhverfið.
Vara flokkuð sem hættulegur úrgangur	Já
Umbúðir flokkaðar sem hættulegur úrgangur	Já
EWC úrgangskóti	EWC: 060204 natríum og kalíum hýdroxíð
Landsbundnar reglur	Reglugerð 184/2002 um skrá yfir spilliefni og annan úrgang.
Aðrar upplýsingar	Förgun á viðurkenndum förgunarstað í samræmi við staðbundna förgunarstjórnun.

14. LIÐUR: Upplýsingar um flutninga

14.1. UN-númer

ADR/RID/ADN	1824
IMDG	1824
ICAO/IATA	1824

14.2. Rétt UN-sendingarheiti

ADR/RID/ADN	SODIUM HYDROXIDE SOLUTION
IMDG	SODIUM HYDROXIDE SOLUTION
ICAO/IATA	SODIUM HYDROXIDE SOLUTION

14.3. Hættuflokkur eða -flokkar vegna flutninga

ADR/RID/ADN	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Pökkunarflokkur

ADR/RID/ADN	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Umhverfishættur**14.6 Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda****14.7 Sjóflutningar í lausu samkvæmt IMO tækjum****ADR/RID Aðrar upplýsingar**

Hættunr.	80
----------	----

IMDG Aðrar upplýsingar

EmS	F-A, S-B
-----	----------

15. LIÐUR: Upplýsingar varðandi regluverk**15.1 Sértæk ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis**

Löggjöf og reglugerðir	Reglugerð nr. 1907/2006 og síðan 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir er varða efni (efnareglur REACH). Breytingar sem gerðar voru á II viðauka REACH reglugerðar með EB reglugerð nr. 453/2010 til að samræma kröfurnar við nýjar reglur um flokkun og merkingu (CLP reglugerðin 1272/2008). Reglugerð EB nr. 1272/2008 um flokkun, merkingu og pökkun efna og blandna, sem breytir og kemur í stað tilskipana 67/548/EBE og 1999/45/EB, og breytir reglugerð (EB) nr. 1907/2006 (REACH). Reglugerðir EB nr. 790/2009 og 286/2011 um breytingar á reglugerðum Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1272/2008 í því skyni að laga hana að tækniframförum. Lög nr. 61/2013 - Efnalög meginmarkmið þeirra er að tryggja öryggi neytenda við meðferð á efnum og efnablöndum þannig að þau valdi ekki tjóni á heilsu manna, dýra eða umhverfi.
------------------------	--

15.2 Efnaöryggismat

Efnafræðilegt öryggismat framkvæmt	Nei
------------------------------------	-----

16. LIÐUR: Aðrar upplýsingar

Listi yfir viðeigandi Hættusetningar (undir fyrirsögnum 2 og 3).	H290 Getur verið ætandi fyrir málma H290 Getur verið ætandi fyrir málma. H314 Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða H314 Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða.
Styttingar og skammstafanir sem notaðar eru	GHS: Globally Harmonized System CLP: Classification, labelling and packaging DNEL: Derived No Effect Limit (afleidd áhrifaleysismörk). PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic PNEC: Predicted No Effect Concentration vPvB: Very Persistent and very Bioaccumulative REACH: Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals.

Upplýsingar sem hefur verið bætt við, eytt eða endurskoðaðar	Liður 1: Vörunúmer uppfærð
Ábyrgðarmaður endurskoðunar	Brynleifur Björnsson (M.Sc.Pharm) brynleifur@tandur.is
Dagsetning síðustu uppfærslu	20.05.2019
Útgáfa	5
Unnið af	Birgir Ö. Gudmundsson (Ph.D Efnafræði); netfang: birgir@tandur.is